

BE LAJME

BE QENDRA
shkurt 2024
BEQ-nr 91/2024

PARLAMENTI EVROPIAN - RAPORTI I ZGJERIMIT

Raporti i Parlamentit Evropian për zgjerimin e BE-së dhe reformat e nevojshme për ta bërë bllokun në gjendje të pranojë anëtarë të rinj thekson se qasja në BE duhet të bazohet gjithmonë në merita, ndërsa u bën thirrje institucioneve evropiane dhe anëtarëve të BE-së të reformojnë dhe të sigurojnë që mungesa e reformat e tyre nuk e vonojnë pranimin e anëtarëve të rinj.

Raporti për Thellimin e Integritimit në BE thekson se çdo vend në rrugën drejt BE-së duhet të vlerësohet në bazë të përmbushjes së kriterëve të Kopenhagës.

Parlamenti Evropian bën thirrje për një mekanizëm të fortë për të monitoruar reformat dhe përparimin e arritur nga vendi kandidat. bën thirrje për krijimin e një mekanizmi monitorues specifik dhe efektiv për të mbrojtur vlerat e pabaza dhe interesat financiare të Bashkimit në kuadër të procedurave të anëtarësimit

Vendet e zgjerimit inkurajohen të vazhdojnë me vendosmëri zbatimin e reformave të nevojshme dhe të bëjnë përparim të prekshëm dhe të pakthyeshëm, duke u nisur nga bazat në procesin e anëtarësimit.

<https://www.europarl.europa.eu/news/en>

Përmbajtja e lajmeve:

Parlamenti Evropian - Raporti i Zgjerimit	1
Në fokus të Parlamentit Evropian	2-3
Veprimtaritë parlamentare lidhur me çështjet evropiane	4-5
Samiti i Ballkanit Perëndimor në Tiranë	6
Mbrojtja e burimeve financiare të destinuar për Ballkanin Perëndimor	6
Rregulloret për rishikimin e buxhetit shumëvjeçar të BE-së	7
Është arritur marrëveshja për reformën e rregullave buxhetore	7
Raporti i PE për zgjerimin	8
Ndihma humanitare e KE-së për vitin 2024	8
Ligji i BE-së për industrinë e gjelbër	9
Ligji i parë i Intelegjencës artificiale i BE-së	9
Rritja e ekonomisë në Kroaci	10
Prioritetet e politikës dixhitale të BE-së	10
Pjesa e kompanive të huaja në BE	11
Kalendari i BE-së / Mars 2024	11

Në raportin për zgjerimin e ardhshëm të Unionit, eurodeputetët mirëpresin aspiratat e shumë vendeve evropiane dhe qytetarëve të tyre për t'u anëtarësuar në BE, duke njohur rëndësinë e integritimit evropian të partnerëve kryesorë (Ballkani Perëndimor, Ukraina, Moldavia, Gjeorgjia), si dhe rëndësinë e bashkëpunimit rajonal në kuadër të Partneritetit Lindor dhe Ballkanit Perëndimor.

Theksohet se nuk mund të ketë pengesa kur bëhet fjalë për vlerat dhe parimet bazë të BE-së, si dhe se sundimi i ligjit, reformat demokratike, liria e medias dhe respektimi i të drejtave të njeriut duhet të jenë në krye të Procesit të anëtarësimit në BE.

Shtohet se lufta kundër korrupsionit dhe forcimi i shoqërisë civile janë parakushtet kryesore për përparimin në rrugën drejt anëtarësimit në BE.

NË FOKUS TË PARLAMENTIT EVROPIAN

www.europarl.europa.eu

Seanca plenare 5-9 shkurt 2024

Në seancën plenare të shkurtit të PE-së, eurodeputetët debatuan me Presidenten e Komisionit Evropian, Ursula von der Leyen dhe Presidentin e Këshillit Evropian, Charles Michel, në lidhje me rezultatin e samiteve të mbajtura të BE-së, përfshirë Këshillin e Posaçëm Evropian nga 1 shkurt të këtij viti.

Projekt-rregullat për efektin e disa skualifikimeve për drejtimin e automjeteve në të gjithë BE-në u miratuan me 372 vota. Për të siguruar që pezullimi, kufizimi ose heqja e patentës së drejtimit të një jorezidenti të zbatohet në të gjitha vendet e BE-së, rregullat e reja kërkojnë që ky vendim të transferohet në vendin e BE-së që ka lëshuar lejen e drejtimit, thanë eurodeputetët.

Parlamenti Evropian miratoi vlera të reja kufi të ekspozimit për plumbin, për herë të parë në 40 vjet. Ligji i ri, i rënë dakord me shtetet anëtare dhe i miratuar me 589 vota, synon mbrojtjen më efektive të shëndetit të punëtorëve.

Eurodeputetët kanë miratuar rregulla të reja për të siguruar që fondet e transferuara të mbërrijnë menjëherë në llogaritë bankare të klientëve me pakicë dhe bizneseve në të gjithë BE-në. Teksti i rënë dakord me vendet anëtare të BE-së përditëson rregullat aktuale të zonës së vetme të pagesave në euro (SEPA).

Në debatin me eurodeputetët, presidenti rumun Klaus Iohannis nënvizoi rëndësinë e veprimit të BE-së bazuar në unitetin, solidaritetin, kohezionin dhe sundimin e ligjit. Ai bëri thirrje për pranimin e plotë të Rumanisë në zonën Shengen sa më shpejt të jetë e mundur.

Parlamenti Evropian miratoi qëndrimin për negociata me shtetet anëtare me propozimin e Komisionit për Teknika të Reja Gjenomike (NGT), për ndryshimin e materialit gjenetik të një organizmi, me 307 vota. Qëllimi është ta bëjmë sistemin ushqimor më të qëndrueshëm dhe elastik duke zhvilluar varietete të përmirësuara bimore që janë rezistente ndaj klimës, rezistente ndaj dëmtuesve dhe prodhojnë

rendimente më të larta ose kërkojnë më pak plehra dhe pesticide.

Në rezolutën e miratuar me 461 vota, Parlamenti Evropian tregoi se zgjedhjet e mbajtura më 17 dhjetor 2023 në Sbia u karakterizuan nga mangësi të shumta procedurale.

Vendimi i Gjykatës së Lartë të Drejtësisë së Venezuelës për skualifikimin e María Corina Machado nuk ka bazë ligjore dhe ajo vazhdon të ketë të drejtën të kandidojë në zgjedhje, sipas rezolutës së Parlamentit Evropian të miratuar me 446 vota.

Parlamenti Evropian miratoi tre rezoluta për çështjet e të drejtave të njeriut në Bjellorusi, Iran dhe Nigeri.

Në rezolutën e miratuar me 433 vota, Parlamenti Evropian shprehu shqetësim serioz për përpjekjet e vazhdueshme të Rusisë për të minuar demokracinë evropiane përmes formave të ndryshme të ndërhyrjes dhe dezinformimit. Kjo për shkak të raportimeve se eurodeputetja letoneze Tatiana Zhdanoka mund të ketë vepruar si informatore për shërbimin rus të sigurisë.

Negociatorët nga Parlamenti Evropian dhe Këshilli i BE-së arritën një marrëveshje të përkohshme për kartën e aftësisë së kufizuar të BE-së dhe kartën e parkimit të BE-së për personat me aftësi të kufizuara. Direktiva synon të sigurojë që kur udhëtojnë për një periudhë të shkurtër, personat me aftësi të kufizuara të kenë akses të barabartë në kushte preferenciale, të tilla si tarifatat e reduktuara ose zero të hyrjes, aksesit me përparësi dhe aksesit në parkimin e rezervuar.

NË FOKUS TË PARLAMENTIT EVROPIAN

Seanca plenare 26-29 shkurt 2024

Parlamenti Evropian miratoi me 546 vota ligjin e ri, të miratuar nga Këshilli më 30 nëntor 2023, për të siguruar që individët dhe organizatat që punojnë për çështje me interes publik të marrin mbrojtjen e BE-së nga paditë e pabaza dhe abuzive.

Parlamenti Evropian miratoi rregulla të reja për transparencën dhe shënjestrimin e reklamave politike, të cilat do t'i bëjnë fushatat zgjedhore dhe referendumet më transparente dhe elastike. Rregullat e reja do të rregullojnë reklamën politike, veçanërisht reklamën në internet, ndërsa ofrojnë një kornizë për aktorët politikë për të reklamuar më lehtë në të gjithë BE-në.

Parlamenti Evropian miratoi rishikimin e buxhetit afatgjatë të BE-së - Kornizën Financiare Shumëvjeçare (MFF). Kjo përfshin fondin e Ukrainës prej 50 miliardë eurosh dhe Platformën e Teknologjive Strategjike për Evropën (STEP), e cila synon ta bëjë BE-në më të pavarur strategjikisht dhe të nxisë inovacionin.

Në seancën plenare, eurodeputetët miratuan procedurat e përditësuara të BE-së dhe masat e kontrollit për dërgesat e mbetjeve me 587 vota.

Parlamenti Evropian, me 520 vota, i dha dritën jeshile reformës së rregullave të BE-së për të forcuar mbrojtjen e treguesve gjeografikë (GI) për verën, pijet alkoolike dhe produktet bujqësore.

Deputetët miratuan ndryshime në rregullat e lejeve të drejtimit që përfshijnë patentë shoferi të lëvizshëm, vetëvlerësim të aftësisë së drejtimit dhe ndërgjegjësim më të mirë të këmbësorëve.

Eurodeputetët kanë paralajmëruar për një kthim prapa të demokracisë në shumë vende anëtare dhe kanë kritikuar mosveprimin e Komisionit në mbrojtjen e vlerave të BE-së.

Eurodeputetët kanë miratuar një ligj për të trajtuar manipulimin e tregut të energjisë duke forcuar transparencën dhe mbikëqyrjen.

Në rezolutën e miratuar, Parlamenti Evropian dënon ashpër vrasjen e Alexei Navalny dhe i jep mbështetje të plotë Yulia Navalny në vendosmërinë e saj për të vazhduar punën e tij.

Sipas rregullores së miratuar, portofoli i ri i identitetit dixhital do t'i lejojë qytetarët të identifikojnë dhe vërtetojnë veten në internet pa pasur nevojë të përdorin ofruesit komercialë - një praktikë që ngre shqetësime për besimin, sigurinë dhe privatësinë. Portofoli i BE-së do të përdoret në baza vullnetare.

AKTIVITETET PARLAMENTARE LIDHUR ME ÇËSHTJET EVROPIANE

Kryetari i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Jovan Mitreski, më 7 shkurt të këtij viti ka mbajtur takim me Delegacionin e Bundestagut të Republikës Federale të Gjermanisë, të udhëhequr nga Josip Juratoviq, kryetar i Grupit Parlamentar për Evropën Juglindore (JIE). Në takim morën pjesë Sekretarja e Përgjithshme e Kuvendit të RSM-së, Cvetanka Ivanova, si dhe deputetët gjermanë Thomas Hacker, nënkryetar dhe Stefan Bradner, anëtar i Grupit të JIE në Bundestag, dhe ambasadorja gjermane në vend, Petra Dekslar. Në takim, Mitreski shprehu mirënjohje për Rezolutën e miratuar në Bundestag, e cila mbështet të ardhmen evropiane të Maqedonisë së Veriut dhe i jep njohje të veçantë kulturës, identitetit dhe gjuhës

maqedonase.

Me delegacionin u takuan edhe Komisioni për Politikë të Jashtme, Komisioni për Çështje Evropiane dhe Grupi Parlamentar për Bashkëpunim me Parlamentin e Republikës Federale të Gjermanisë. Në takimet u shpreh mirënjohje për Rezolutat e miratuara në Bundestag, me të cilat, ndër të tjera, Gjermania përsëriti Marrëveshjen Kornizë të Ohrit, përkrahu fillimin e negociatave për anëtarësim në BE dhe njohu kulturën, identitetin dhe gjuhën maqedonase.

Më 9 shkurt 2024, në një seancë të përbashkët të Këshillit Nacional për Integritet Evropian (NSEI) dhe Komisionit për Çështje Evropiane (KEP), ambasadori i Mbretërisë së Belgjikës në Republikën e Maqedonisë së Veriut, Frederic Meris, prezantoi prioritetet e Presidencës belge me Këshillin e Bashkimit Evropian, në gjysmën e parë të këtij viti. Në seancë morën pjesë edhe ambasadori dhe kreu i delegacionit të BE-së në vend, David Geer, ambasadori i Hungarisë, András Klein dhe zëvendësambasadorja e Mbretërisë së Spanjës, Ana Grazia, si treshja kryesuese me BE-në për një periudhë prej një viti e gjysmë. Në fjalën e tij, ambasadori Meris theksoi 18 prioritetet e trojkës Spanjë - Belgjikë -

Hungari, duke shpjeguar në mënyrë specifike gjashtë prioritetet kryesore të presidencës aktuale belge: Mbrojtja e parimeve të shtetit ligjor, demokracisë dhe barazisë; Forcimi i konkurrencës së tregu i BE-së; Tranzicioni i gjelbër dhe i drejtë; Forcimi i agjendës sociale dhe shëndetësore; Mbrojtja e njerëzve dhe kufijve; Promovimi i BE-së si një faktor global.

SAMITI I BALLKANIT PERËNDIMOR NË TIRANË

Më 29 shkurt 2024, liderët e Ballkanit Perëndimor zhvilluan në Tiranë një samit kushtuar integritetit evropian të rajonit dhe zbatimit të Planit të Rritjes për Ballkanin Perëndimor.

Në samit morën pjesë kryeministri i Maqedonisë së Veriut, Talat Xhaferi, kryetarja e Këshillit të Ministrave të Bosnjë-Hercegovinës, Borjana Kristo dhe presidenti i Serbisë, Aleksandar Vuçiq.

Në samit morën pjesë edhe Komisioneri Evropian për Zgjerimin Oliver Varhey dhe Sekretarja e Përgjithshme e Këshillit për Bashkëpunim Rajonal Majlinda Bregu.

Samiti i kushtohet Planit të Rritjes së Ballkanit Perëndimor, i cili parashikon mbështetje financiare prej gjashtë miliardë eurosh, nga të cilat dy miliardë janë grante të pakthyeshme dhe katër miliardë janë kredi të buta të dhëna nga BE.

Qëllimi është të inkurajohet rritja ekonomike e rajonit dhe të përshpejtohet harmonizimi socio-ekonomik.

Plani, i miratuar nga Komisioni Evropian në nëntor 2023, mbulon periudhën nga viti 2024 deri në vitin 2027 dhe parashikon që çdo qeveri e Ballkanit Perëndimor të marrë një shumë të caktuar parash çdo gjashtë muaj, në varësi të reformave që ka zbatuar gjatë asaj periudhe.

<https://apnews.com>

MBROJTJA E MJETEVE FINANCIARE PER BALLKANIN PERENDIMOR

Sipas opinionit të Gjykatës Evropiane të Audituesve, të publikuar më 7 shkurt 2024, auditorët evropianë mirëpritën futjen e rregullave më të rrepta të financimit nga BE, të cilat lidhin pagesën e fondeve si pjesë e Planit të Rritjes me përmbushjen e disa kushteve sipas të axhendave të reformave për vende të ndryshme. Ata vënë në dukje "rrezikun që kushtet e pagesës nuk janë mjaftueshëm ambicioze dhe treguesit nuk janë mjaft të qartë dhe të matshëm".

Bashkimi Evropian duhet të gjejë mënyra për të mbrojtur më mirë fondet e destinuar për vendet e Ballkanit Perëndimor përmes Planit për rritjen e rajonit, i cili duhet t'i ndihmojë këto vende të

plotësojnë kushtet për anëtarësim në BE.

Gjykata e Audituesve propozon gjithashtu vendosjen e udhëzimeve përkatëse për vlerësimin e përmbushjes së kënaqshme të kushteve të nevojshme për financim të përcaktuar në agjendat e reformës.

Në opinion, kujtohet se me Planin e Rritjes për mbështetjen e rajonit për periudhën 2024-2027, parashikohen gjashtë miliardë euro, nga të cilat dy miliardë euro janë ndihmë (grante) të pakthyeshme dhe katër miliardë euro kredi. Gjykata arriti në përfundimin se propozimi për krijimin e Mekanizmit për zbatimin e Planit dhe vetë Planit të Rritjes shpjegojnë pse ekonomitë e Ballkanit Perëndimor duhet të afrohen më tej me BE-në, sepse për një kohë të gjatë konsiderohej se Lidhja ekonomike midis BE-së dhe gjashtë vendeve të Ballkanit Perëndimor - Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova, Mali i Zi, Maqedonia e Veriut dhe Serbia, është e pamjaftueshme.

<https://www.eca.europa.eu>

RREGULLORE PËR RISHIKIMIN E BUXHETIT SHUMËVJETOR të BE-së

Më 28 shkurt 2024, Bashkimi Evropian miratoi tre rregullore në lidhje me rishikimin e Kornizës Financiare Shumëvjeçare të Bashkimit për periudhën 2021-2027, duke përfshirë mbështetjen financiare të Ukrainës dhe Planin e Rritjes së Ballkanit Perëndimor.

Paketa e akteve ligjore përfshin rregulloret për ndryshimin e Kornizës Financiare Shumëvjeçare, për krijimin e Mekanizmit të Ukrainës dhe krijimin e një Platforme për Teknologjitë Strategjike të Evropës (STEP).

Këto tre rregullore do të forcojnë buxhetin afatgjatë të BE-së për të përballuar sfidat e reja dhe pasojat e agresionit rus kundër Ukrainës.

Rregullorja e parë e buxhetit të BE-së cakton 64.6 miliardë euro shtesë, nga të cilat 50 miliardë euro janë

të destinuar për mbështetje financiare për Ukrainën, 7.6 miliardë euro për ndihmë për fqinjësinë evropiane dhe pjesën tjetër të botës, duke përfshirë Planin e Rritjes në Ballkanin Perëndimor. Rregullorja për krijimin e Mekanizmit të Ukrainës parashikon krijimin e një instrumenti të ri të posaçëm për të mbështetur rindërtimin, rindërtimin dhe modernizimin e Ukrainës. Rregullorja e Platformës së Teknologjive Strategjike për Evropën (STEP) synon të krijojë një instrument për mobilizimin e investimeve në fushat e dixhitale, të gjelbër dhe bioteknologjisë, me qëllim forcimin e sovranitetit të BE-së dhe sigurimin e konkurrencës afatgjatë të këtyre teknologjive kritike. Nëpërmjet kësaj Platforme do të ofrohen stimuj dhe masa financiare për zbatimin e projekteve për të mbështetur teknologjitë kritike në kuadër të programeve dhe fondeve ekzistuese të BE-së, si politika e kohezionit, fondet e mbrojtjes dhe inovacionit, Mekanizmi i Forcimit dhe Rezistencës dhe "Invest. "programe. BE" dhe "Horizon Europe".

<https://ec.europa.eu/commission>

MARRËVESHJA E ARRITUAR PËR REFORMËN E RREGULLAVE BUXHETORE

Më 10 shkurt 2024, Parlamenti Evropian dhe vendet anëtare të BE-së arritën një marrëveshje për reformën e rregullave buxhetore të Bashkimit. Qëllimi është të sigurohet rimëkëmbja e financave të shtetit dhe në të njëjtën kohë të ruhen investimet.

“Unë mirëpres marrëveshjen politike për reformën tonë ambicioze të qeverisjes ekonomike të BE-së”, tha Von der Leyen.

Masa, e cila është diskutuar për më shumë se dy vjet, është kritikuar për kompleksitetin e saj të lartë dhe eurodeputetët e krahut të majtë e përkufizojnë atë si një mjet për të vendosur masa shtrënguese në Evropë.

Marrëveshja do t'u lejojë vendeve të BE-së të zbatojnë rregullat e reja kur përgatitin buxhetet e tyre

për vitin e ardhshëm.

Reforma synon të modernizojë Paktin e Stabilitetit, që daton nga fundi i viteve 1990, i cili kufizon deficitin buxhetor të çdo shteti anëtar dhe borxhin e qeverisë në përkatësisht 3% dhe 60% të prodhimit të brendshëm bruto. E konsideruar shumë drastike, kjo kornizë në fakt nuk u respektua dhe u konsiderua e vjetëruar.

Reforma lejon fleksibilitet më të madh në nevojën për rregullime në rast të deficitit të tepërt buxhetor. Më konkretisht, ai u jep vendeve më shumë hapësirë për të manovruar për të siguruar nivele të qëndrueshme borxhi, duke u dhënë atyre më shumë kohë për të ndërmarrë reforma dhe investime.

<https://www.consilium.europa.eu>

LIGJI I BE-së PËR INDUSTRIJË E "GJELBËR".

Këshilli i BE-së dhe Parlamenti Evropian arritën një marrëveshje për rregulloren që përcakton një kornizë masash për të forcuar prodhimin industrial evropian të mallrave me emetim neto zero të gazrave të dëmshëm. Rregullorja, e njohur si "Akti i Industrisë Neto Zero" (NZIA), synon të arrijë qëllimet klimatike të BE-së duke përdorur teknologji në prodhimin industrial që do të çlirojnë nivele zero të gazrave që kontribuojnë në efektin serë.

Ligji synon të inkurajojë investimet në teknologjitë e gjelbra, duke thjeshtuar procedurat për marrjen e lejeve, duke mbështetur projekte strategjike, duke lehtësuar aksesin në treg për produktet strategjike teknologjike, duke përmirësuar aftësitë e fuqisë punëtore evropiane dhe duke krijuar një platformë për koordinimin e aktiviteteve në nivel të BE-së. .

Rregullorja kërkon që 40% e nevojave të BE-së për produkte teknologjike strategjike, si panelet fotovoltaike diellore, turbinat e erës, bateritë dhe pompat e nxehtësisë, të plotësohen nga prodhimi evropian, si dhe ruajtja e të paktën 50 milionë tonëve dioksid karboni. në vit deri në vitin 2030.

Versioni i negociuar i ligjit parashikon që projektet e prodhimit me potencial më të madh dekarbonizimi do të kishin statusin e "projekteve strategjike të teknologjisë neto zero", të cilat do të kishin akses më të lehtë në lejet e ndërtimit ose akses në financa.

"Ligji për industrinë neto zero", së bashku me Ligjin për lëndët e para kritike dhe reformat e tregut të energjisë elektrike, janë tre iniciativat kryesore legjislative të Planit Industrial sipas Marrëveshjes së Gjelbër Evropiane, që synojnë përmirësimin e konkurrencës së gazit të dëmshëm të industrisë zero neto të Evropës. emetimet dhe për të mbështetur kalimin më të shpejtë drejt neutralitetit klimatik.

<https://www.consilium.europa.eu>

LIGJI I PARË I BE-SË PËR INTELIGJENCËN ARTIFICIALE

Shtetet anëtare të BE-së më 2 shkurt 2024, pas negociatave intensive, miratuan një ligj për rregullimin e inteligjencës artificiale, njoftoi presidenca belge e Këshillit të BE-së.

Ambasadorët e 27 anëtarëve të BE-së në takim të sotëm "konfirmuan unanimisht" marrëveshjen politike të arritur në dhjetor mes vendeve dhe eurodeputetëve, njoftoi presidenca belge e "X".

Disa vende, duke përfshirë Francën dhe Gjermaninë, ngritën çështje shqetësuese të cilat u morën parasysh përpara se teksti të finalizohet.

Ky ligj për inteligjencën artificiale është një hap i rëndësishëm për vendosjen e rregullave të para në planet për inteligjencën artificiale, të cilat do ta bëjnë atë më të sigurt dhe do të respektojnë të drejtat themelore të BE-së, konfirmoi presidenca belge.

Komisioneri Evropian i Tregut të Brendshëm Thierry Breton përshëndeti "rregullimin historik dhe të parë në llojin e tij në mbarë botën".

<https://www.euractiv.com>

RRITJA KROATE TEJKALON PRITSHMËRITË NË VITIN 2023

Të dhënat paraprake të lëshuara nga Zyra e Statistikave Kroate (CSO) treguan se PBB-ja kroate u rrit me 2.8% vitin e kaluar. Rritja e PBB-së në tremujorin e katërt të vitit të kaluar arriti një rritje prej 4.3% krahasuar me të njëjtin tremujor të një viti më parë – të dhëna më të mira se sa parashikuan analistët e pavarur për vitin 2023.

Makroekonomistët e RBA kishin pritur rritje të PBB-së prej 4% në tremujorin e katërt, ndërsa parashikimet e tyre të mëparshme kërkonin rritje vjetore të PBB-së prej 2.6% në 2023.

Të dhënat e Eurostat për vitin 2022 tregojnë se PBB-ja për frymë e Kroacisë, e shprehur në terma PPP, do të

jetë 73% e mesatares së BE-së në vitin 2022.

Aktiviteti ekonomik vazhdoi të rritet fuqishëm edhe në vitin 2022, me një normë rritjeje prej 6.3%.

Sipas të dhënave të SSO, rritja e PBB-së në tremujorin e fundit të 2023 është tremujori i dymbëdhjetë radhazi në të cilin PBB-ja kroate ka shënuar rritje të vazhdueshme vjetore.

Në tremujorin e tretë të vitit të kaluar rritja vjetore e PBB-së ishte 3%, ku statistikat shtetërore shënuan 2.2% në të dytin dhe 1.6% në të parën.

Me një normë rritjeje prej 4.3% në tremujorin e fundit të vitit të kaluar, Kroacia u rendit e para në BE dhe në Eurozonë, sipas të dhënave të SSO dhe Eurostat.

Në tremujorin e fundit të vitit të kaluar, ritmi i rritjes së PBB-së në BE ishte 0.3%, ndërsa tek anëtarët e eurozonës ishte vetëm 0.1%, siç tregojnë të dhënat e Eurostat.

<https://www.euractiv.com>

PRIORITETET E POLITIKAVE DIGJITALE TË BE-SË

MëMë 19 shkurt 2024, Presidenca belge dhe Këshilli i BE-së i dorëzoi delegacioneve të BE-së një dokument për të ardhmen e politikës dixhitale të bllokut, në të cilin theksohej se prioritet duhet t'i jepet zbatimit të rregulloreve të miratuara tashmë, kundër krimit dhe ligjeve të reja. Pjesa më e dukshme është dokumenti që thotë "numri i konsiderueshëm i akteve legislative të BE-së që janë miratuar në fushën e teknologjive dixhitale vitet e fundit".

Dokumentet tregojnë se ekziston një "ekuilibër delikat" midis inkurajimit të inovacionit dhe vendosjes së masave mbrojtëse dhe theksimit të nevojës për detyrime për platformat online dhe motorët e kërkimit, nëpërmjet Aktit të Shërbimeve Dixhitale dhe Aktit të

Tregjeve Dixhitale.

Teksti përmend zbatimin e Ligjit për Inteligjencën Artificiale, "bashkëpunimi i ngushtë ndërmjet Zyrës për Inteligjencë Artificiale, Bordit për Inteligjencën Artificiale dhe Forumit Këshillimor është kyç" dhe zbatimi efektiv është i rëndësishëm për "zhvillimin dhe promovimin e teknologjive të avancuara" të AI.

Sipas konkluzioneve të projektit, Komisioni duhet të marrë gjithashtu në konsideratë "rolin e ardhshëm të Qendrës Evropiane të Algoritmeve të Transparencës përtej Aktit të Shërbimeve Dixhitale". Përfshirja e Komisionit duhet të "krijojë një kornizë politikash tërheqëse për kërkimin, zhvillimin dhe vendosjen e 6G, bazuar në një vlerësim të duhur të kërkesave për mbulim dhe kapacitet për rastet e përdorimit të 6G dhe identifikimin e duhur të nevojave të spektrit".

<https://www.euractiv.com>

VAZHDOJNË MASAT PËR ZVOGËLIMIN E KONSUMIT TË GAZIT NË BE

Ministrat e Energjisë të vendeve anëtare të BE-së të Këshillit për Transportin, Telekomunikacionin dhe Energjinë arritën një marrëveshje politike për të pranuar rekomandimin e Komisionit Evropian për të vazhduar masat e koordinuara për uljen e konsumit të gazit.

Përmirësimi i situatës është rezultat i masave për uljen e konsumit të gazit të marra nga shtetet anëtare bazuar në rekomandimet e KE-së, si dhe iniciativave të marra në përgjigje të krizës energjetike të shkaktuar nga agresioni rus kundër Ukrainës.

Masat parashikojnë ulje të konsumit të gazit me të paktën 15% krahasuar me konsumin mesatar në periudhën nga 1 prilli 2017 deri më 31 mars 2022.

Këshilli arriti në përfundimin se nevojitet ende një reduktim i vazhdueshëm i konsumit për të siguruar ruajtje të mjaftueshme të energjisë për dimrin e ardhshëm.

Rëndësia e masave aktuale për uljen e konsumit të gazit skadon në fund të marsit të këtij viti dhe rekomandimi i KE-së parashikon zgjatjen e tyre deri më 31 mars 2025.

Më pas, marrëveshja duhet të miratohet zyrtarisht nga Këshilli i BE-së, gjë që pritet të ndodhë gjatë muajit mars të këtij viti.

<https://ec.europa.eu>

RËNIA E PAPUNËSISË NË ITALI

Shkalla e papunësisë në Itali është më e ulëta në 16 vitet e fundit, njoftoi Instituti Kombëtar Italian i Statistikave (Istat). Në janar të këtij viti ishte 7.2%, në të njëjtin nivel me dhjetorin e vitit të kaluar.

Numri i italianëve të papunë ra me 4000 në muaj në rreth 1.838 milionë njerëz. Në të njëjtën kohë, numri i të punësuarve u ul me 34,000 në 23,738 milionë.

Duke krahasuar të dhënat e fundit me periudhën e një viti më parë, numri i italianëve të punësuar është rritur me 1.62% ose me 362 mijë persona krahasuar me janarin 2023.

Papunësia tek të rinjtë italianë midis moshës 15 dhe 24 vjeç u rrit lehtë nga 21.6% në 21.8%, por mbetet në një nivel të ulët rekord.

Shkalla e papunësisë në Eurozonë, sipas Eurostat, ishte 6.4% në janar dhe tani është në nivelin më të ulët historik.

<https://www.euronews.com>

PASQYRTIMI I KOMPANIVE ME AKTIN E TREGJEVE DIGJITALE

Apple, Alphabet, Meta, Amazon, Microsoft dhe ByteDance duhet të përmbushin plotësisht të gjitha detyrimet sipas Aktit të Tregjeve Dixhitale të BE-së (DMA) që nga 7 marsi 2024.

Ligji prezanton rregulla të reja për motorët e kërkimit në internet, e-commerce dhe faqet e blerjeve të aplikacioneve, si dhe reklamën në internet, me synimin për t'i bërë tregjet dixhitale të BE-së më konkurruese dhe më të drejta.

Seti i ri i rregullave do t'i bëjë tregjet online më të hapura dhe konkurruese për bizneset e vogla, inovative, duke u ofruar atyre një shans të drejtë për të operuar dhe duke u dhënë konsumatorëve opsione online më të përballeshme. Dispozitat e ligjit parashikojnë trajtim të barabartë për të gjitha kompanitë në platformat e

internetit, ndërveprueshmërinë e shërbimeve, shitjen e aplikacioneve dhe përmes kanaleve alternative.

Me ligj, përdoruesit fundorë marrin mundësi për zgjedhje më të madhe gjatë blerjes, kontroll më të mirë të të dhënave të tyre, transferim më të lehtë të të dhënave nga një shërbim apo aplikacion në tjetrin, si dhe mundësi për të përdorur shërbime alternative për identifikim apo pagesa elektronike. Gjashtë kompanitë duhet të demonstrojnë se janë në përputhje efektive me Aktin e Tregjeve Dixhitale dhe të paraqesin raporte mbi masat e pajtueshmërisë të marra dhe një përshkrim të rishikuar të çdo teknike të përdorur për të profilizuar konsumatorët.

Ligji për Tregjet Dixhitale, së bashku me Ligjin për Shërbimet Dixhitale, përbëjnë një grup unik rregullash për krijimin e një hapësire dixhitale më të sigurt në BE, duke mbrojtur të drejtat themelore të përdoruesve dhe duke krijuar një fushë të barabartë loje.

<https://ipwatchdog.com>

NDIHMA HUMANITARE E KOMISIONIT EVROPIAN PËR VITIN 2024

Komisioni Evropian ka miratuar një buxhet fillestar vjetor humanitar prej më shumë se 1.8 miliardë euro për këtë vit, tha zëdhënësi i KE-së për ndihmë humanitare dhe menaxhim të krizave, Balash Ujvari.

Nga këto fonde, rreth 115 milionë euro do të drejtohen për Evropën Juglindore dhe fqinjësinë evropiane për të përbaluar pasojat e agresionit rus kundër Ukrainës dhe për të financuar projekte për nevojat aktuale të vendeve të Ballkanit Perëndimor dhe rajonit të Kaukazit dhe për të kapërcyer efektet e tërmeteve të vitit të kaluar në Siri dhe Turqi.

Nga ndihma totale humanitare e Komisionit Evropian në vitin 2024, pothuajse 470 milionë euro do të ndahen për Lindjen e Mesme dhe Afrikën e Veriut për të mbuluar nevojat ekstreme humanitare në Gaza, Siri, Liban, Jemen

dhe vendet fqinje.

Pothuajse 200 milionë euro janë menduar për të trajtuar pasojat e zhvendosjes së detyruar, mungesës së ushqimit, keqshqyerjes akute dhe kronike, rreziqeve natyrore dhe epidemive në Sahel - Burkina Faso dhe zona të tjera të prekura. Rreth 315 milionë euro janë rezervuar për t'iu përgjigjur emergjencave dhe krizave të paparashikuara humanitare që mund të shfaqen gjatë vitit.

Në vitin 2023, mbi 91% e kontributeve të ndihmës humanitare erdhën nga vetëm 20 donatorë, me tre të parët, duke përfshirë Komisionin Evropian, duke siguruar 58% të fondeve humanitare globale. Që nga viti 1992, Komisioni Evropian ka ofruar ndihmë humanitare për mbi 110 vende, duke ndihmuar miliona njerëz në mbarë botën çdo vit.

<https://ec.europa.eu>

PJESA E KOMPANIVE TË HUAJA NË BE

Edhe pse vetëm 1.1% e kompanive në BE kontrolloheshin apo zotëroheshin nga të huajt, ato kontribuan në krijimin e 22.5% të vlerës së shtuar të tregut të Unionit, sipas të dhënave të Agjencisë Evropiane të Statistikave – Eurostat.

Sipas Eurostat, në vitin 2021, nga numri i përgjithshëm i kompanive nën kontrollin e huaj në BE, 59.4% zotëroheshin nga kompani nga një shtet tjetër anëtar i BE-së dhe 40.6% nga kompani me seli në vende jashtë bllokut.

Përqindja më e lartë e ndërmarrjeve të huaja është në Luksemburg ose 29.2%, e ndjekur nga Estonia me 10.3% të ndërmarrjeve të kontrolluara nga jashtë dhe Polonia me 6.8%.

Në Evropë, prodhimi i makinave po fillon gradualisht, pas disa javësh pezullim të prodhimit për shkak të epidemisë së koronavirusit të ri.

Pjesëmarrja më e vogël e kompanive të huaja është në Belgjikë, me vetëm 0.1%, përpara Italisë me 0.3% dhe Francës me 0.4%.

Kompanitë e huaja kanë peshën më të madhe në krijimin e vlerës së shtuar të brendshme në Irlandë me 71.9%, përpara Luksemburgut me 55.5 dhe Sllovakisë me 49.4%.

Peshën më të ulët të kompanive të huaja në krijimin e vlerës së shtuar prej 14.7% e ka Franca, përpara Qipros me 15.6 dhe Gjermanisë me 16.7%.

Për sa i përket numrit të të punësuarve, kompanitë e kontrolluara nga jashtë krijojnë 15% të totalit të vendeve të punës.

Kompanitë e huaja në Luksemburg kanë peshën më të madhe prej 43.8% në numrin e përgjithshëm të të punësuarve, e ndjekur nga Polonia me 32.1% dhe Irlanda me 28.2%.

Greqia ka përqindjen më të ulët të numrit të përgjithshëm të të punësuarve në kompanitë e huaja me 7.5%, përpara Qipros me 7.8 dhe Italisë me 9.5%.

<https://ec.europa.eu/eurostat>

LIGJET KALUARA NË SHKURT 2024

- *Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbimet mediatike audio dhe audiovizive, me procedurë të shkurtuar
- *Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e ligjit për Akademinë për gjyqtarë dhe prokurorë publikë, me procedurë të shkurtuar

KALENDARI BE / mars 2024

1. Mbledhja e Këshillit për Punë të Jashtme, 18/03/2024, Bruksel;
2. Mbledhja e Këshillit të Çështjeve të Përgjithshme, 19/03/2024, Bruksel;
3. Sesioni Plenar i Parlamentit Evropian, 11-14/03/2024, Strasburg.

Lidhje të dobishme për publikimet elektronike të BE-së:

<https://publications.europa.eu/en/home>

<https://europa.eu/european-union/documents-publications>

<http://www.europarl.europa.eu/visiting/en/brussels/parlamentarium>

KUVENDI I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

BE QENDRA E KUVENDIT

adresa: „11 Tetor“ nr. 10, Shkup, 1000

telefon: +389 2 3 11 22 55 lokal 414

faks: +389 2 3 182 277

E-posta nsei@sobranie.mk

Zyra 019

www.sobranie.mk

Projekti IPA për "Asistencë teknike për Kuvendin" u zbatua në Kuvend në periudhën nga janari 2011 deri në qershor 2012, qëllimi i përgjithshëm i të cilit ishte forcimi i kapaciteteve institucionale të Kuvendit dhe në këtë mënyrë përmirësimi i transparencës dhe llogaridhënies së tij ndaj qytetarëve. .

Në kuadër të projektit IPA është ofruar asistencë financiare dhe profesionale për ngritjen e një qendre të BE-së në Parlament.

Qëllimi i krijimit të Qendrës së BE-së është t'u ofrojë deputetëve në Kuvend dhe Shërbimit akses më të mirë në informacione lidhur me çështjet e BE-së.

Qendra e BE-së është organizativisht në kuadër të Sektorit Mbështetës të Këshillit Kombëtar për Integrimin Evropian dhe monitorimin e Integritimit Evropian.

Qendra e BE-së ka një bibliotekë me libra dhe botime nga fusha të ndryshme të politikave evropiane.

